

Geachte Gedeputeerde de Bree, Geachte Leden van de Provinciale Staten,

Afgelopen week werd het voorbereidingsbesluit gepubliceerd waarmee de provincie Overijssel beoogt de omgevingsverordening te wijzigen en daarmee zonneweides op landbouwgrond aanzienlijk te beperken. Het Regioteam Energietransitie, een samenwerkingsverband tussen brancheverenigingen NVDE, Holland Solar en Energie Nederland, is zeer kritisch over dit besluit. De verregaande uitsluitingen van duurzame energietechnieken op landbouwgrond brengen de Nederlandse klimaatdoelen en de RES-doelen in het gedrang, het ontnemt gemeenten en RES-regio's zeggenschap over hun energietransitie én laat een enorme kans liggen voor de agrarische sector. De provincie Overijssel neemt, namens het IPO, mede deel aan het landelijk overleg over beleidskaders voor zon op natuur- en landbouwgrond waarin het "nee-tenzij" beleid, zoals aangekondigd in de Zonbrief van eerder dit jaar, wordt uitgewerkt. Wij verzoeken u dan ook om de gesprekken op landelijk niveau voort te zetten, en vervolgens de uitkomsten van deze afspraken te verwerken in de eigen provinciale verordening.

Gemeentes RESen en lokale zeggenschap

In de Overijsselse RES regio's Twente en West-Overijssel zijn veel plannen gemaakt voor het ontwikkelen van zonneweides. Met dit voorbereidingsbesluit doorkruist de provincie Overijssel de democratische besluitvorming binnen de RES-regio's en brengt toekomstige RES-ambities in het gedrang. Om de energietransitie te laten slagen is het belangrijk dat de bestuursorganen die over hun ruimtelijke ordening gaan zo dicht mogelijk bij de burger staan. Daarom is ook in de Wet Ruimtelijk Ordening vastgelegd dat de gemeente primair aan zet is bij het invullen van hun omgevingsbeleid. Op basis van deze afspraken, en een gelijkwaardige samenwerking binnen de RESen, worden projecten samen met de omgeving ingevuld. Door dit besluit is het onduidelijk of lokale initiatieven en projecten die nu werken aan een grondig omgevingsproces wel doorgang kunnen vinden. Dit terwijl zij hun vergunningsaanvraag vaak uitstellen om het omgevingsproces zorgvuldig vorm te kunnen geven.

Kansen van zonne-energie voor agrarische ondernemers worden gemist

In de maatschappelijke discussie worden zonne-energie en landbouw vaak lijnrecht tegenover elkaar gezet. Dit is onterecht: agrariërs stemmen altijd zelf in met het tijdelijk beschikbaar stellen van hun land voor zonnepanelen. Tijdelijk betekent hier dat een park na 25 jaar wordt teruggebracht in de oorspronkelijke staat. In de tussentijd zal de grondkwaliteit niet achteruit gaan en zal in veel gevallen verbeteren. Op deze gronden kan agrarisch gebruik daarna worden hervat.

Zonne-energie biedt agrariërs een stabiele en voorspelbare inkomstenstroom. Met deze extra inkomstenbron ontstaat er financiële ruimte om te innoveren en te blijven boeren. Het is dan ook belangrijk dat agrariërs zelf zeggenschap blijven houden over hun eigen bedrijfsvoering en landgebruik en dat dit niet eenzijdig door de provincie wordt beperkt. Daarnaast, kan met innovatieve technieken zonne-energie intelligent in agrarische activiteiten worden geïntegreerd. Dit noemen we agri-PV. Onderzoekers van Wageningen University bevestigen

dat [het combineren van functies voor meer opbrengst kan zorgen](#) voor agrarische ondernemers.

EcoCertified & biodiversiteit

Naast het bieden van een nieuwe en stabiele inkomstenbron en het verbeteren van de grondkwaliteit heeft de sector in de [Gedragscode Zon op Land](#) ook vastgelegd dat zonneweides altijd een meerwaarde voor de biodiversiteit moeten realiseren. Dit doen we niet in bestaande natuurgebieden. Deze gronden zijn in de gedragscode al uitgesloten als mogelijke bestemming voor zonneweides.

Naast het toepassen van de basisrichtlijnen om biodiversiteit te verbeteren is de zonne-energiesector het EcoCertified project gestart. EcoCertified is het grootste ecologische onderzoek in Europa naar biodiversiteit in zonneweides. Het project ontving een MOOI-projectsubsidie en financiële steun van 8 provincies, waaronder de provincie Overijssel. In dit project wordt niet alleen onderzoek gedaan, maar wordt ook een certificeringsregeling met een label ontwikkeld waarmee de meerwaarde van een zonnepark voor een gezonde bodem en biodiversiteit kan worden gegarandeerd. Het onderzoek wordt uitgevoerd door onderzoekers aan de Wageningen universiteit, TNO, Eelerwoude en NL Greenlabel.

Met het uitsluiten van zonneparken op landbouwgrond in Overijssel mist de provincie een gemakkelijke kans om de komst van nieuwe natuur te financieren, zonder dat daar directe subsidies voor nodig zijn. De markt draagt immers het merendeel van alle kosten voor het creëren van natuur-inclusieve zonneweides.

Energiesysteem van de toekomst

Ook los van de RES ambities is het belangrijk om een open blik te houden. Volgens het Nationaal Plan Energiesysteem (NPE) en het Programma Energiehoofdstructuur (PEH) zal de elektriciteitsvraag verdrie- of zelfs verviervoudigen. Deze enorme toename van de elektriciteitsvraag is geen luxe, maar pure noodzaak om onze economie te kunnen laten groeien en onze huidige levensstandaard te behouden. Deze elektriciteitsvraag zal niet ingevuld kunnen worden met alleen wind op zee, kerncentrales of zonnepanelen op daken. Ook zonneweides op landbouwgronden zijn daarvoor nodig. **Wij vragen u daarom de het landelijke overleg over verdere normering van zonneweides op gronden voort te zetten en de uitkomsten daarvan over te nemen in uw provinciale verordeningen.**

Wij nodigen uit graag uit om in gesprek te gaan over de definitieve verordeningen en wat er mogelijk is om lopende trajecten niet te blokkeren.

Met vriendelijke groet,

Regioteam Energietransitie:
Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE), Holland Solar en Energie Nederland